

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Het Leven Vande H. Maghet Geertrvyt Abdisse Tot Eisleben

Gertrudis <de Helfta>

T'Hantvverpen, [1607]

Oeffeninge, waer door men den Heere versoent voor andere op sulcken
tijt als men meest sondicht teghen hem, ende vande vrucht der
beswaringhen. Dat XV. Capittel.

urn:nbn:de:hbz:466:1-43080

te hebbe in hun ſpijſe / ghelijck yemandt ghe-
noechte heeft dat ſijn peerdt wel eet / als hy dat
paſtert om hem daer mede te dienen.

Oeffeninge, waer door men den Heere verſoent
voor andere op ſulcken tijt als men meest ſon-
dicht teghen hem, ende vande vrucht der be-
ſwaringhen.

DAT XV, CAPITTEL.

Dien ſaterdagh die gaet booz de Sondag
Eſto mihi, alſſe haer van alle het wtterlijck
aſtwnnende tot het binnenſte bekeerde: ſo iſſe
opghenomen gheworden inden ſchoot vande
Goddelijcke gordertierenhepdt / al waer datſe
in ſulcken ſtilte ghenoot de inbloedinghe der
Goddelijcker vzeughden: datſe ſcheen met den
Heere als te beſtieren alle de rijckē des hemels
ende der aerden. Alſſe nu ſoo dien heeren dagh
in ſulcken blijſchap ouerghebracht hadde / ſoo
iſt t'ſauonts ghebeurt datſe dooz eenen ouer-
bal ſoo ſeer beroert werdt / datſe daer dooz be-
let werdt vande boozſ. ghenetringhe / ende ſoos
langhe ghearbeyt hadde om dat beletsel te ver-
ſetten / ende ſo clær ſagh als den dagh dat die
beſwaernis niet te bedieden en hadde / ende
nochtans haer ſinnen daer van niet en coſte
tweenen / ende daerom berooft werdt van het
ſchoon weder van haer boozgaldē ſtillicheyt.
Ten leſten alſſe den heelen nacht bycrans in
ſulcken arbeidt ſonder ſlapen gelegen hadde /
booz de ſtetteneu datſe den Heere / dat hy hem
ſoude ghelweerdighen ſulcke beletsel van haer
herte wegh te nemen: op datſe tot glorie ende
lof van ſynen name ſoude verdienē / wederom
te

te verblijden int genieten vande eerste bzeughde. Waer op de Heere antwoorde: Wildp my mijn swaricheyt af nemen/soo moet ghy swaricheyt hebben / ende aen mijn sincker sijde staen: op dat ick op v borste rusten magh. Wāt als ick my neder buyghe na de sincker syde/soo ruste ick op mijn herte / het welck seer lief is ende aengenaem booz die berinoepde / ende soo sien ick recht in v herte / ende na het liefelijck geluydt van v soetlydende begeerten/soo vertroost ghy my geduerlijck / ende de aengename lusticheyt van v toegenegge / waer door ghy t' mywaerts ghedzeuen wordt / die waert t' mywaerts door een vast betrouwen / waer mede ghy in alle de bonden van v herte na my hēght. Ende my vermaeckt soetelijck den wtbloet vande goedertierheyt van v herte: waer mede dat ghy alle de menschen toewenscht de ewige salicheyt. Ende daer-en-bouen so staet booz my open de edele schatcamer van v herte / waer wt ick ghenoeghsacm magh wtreycken aen een yghelijck van uwen goeden wille: om dat ghy daer mede wel doet aen alle die het vā noode hebbē. Want waert dat ghy my stont ter rechter syde / te weten : des boozspoets / soo soude ick alle dese boozf. ghenoechten ommers moeten deruen : want al wat onder de ooze hoozt / dat en can de ooge niet vermaken noch reuck gheuen aen den neuse / noch het en can door de handen niet wtgerepet worden. Doen heeftse begeert dat de Heere yet gheuen soude / waer mede sy die dyp dagen geduerende / als de menschen alderonbezestelijck sondigen hem soude eenen aenghenamen dienst doen. Waer op de Heere antwoorde: Ghy en sout nieuers in connen aenghenamer dienst doen / dan dat ghy

Goede begeerten
sijn Godt
aengenaē

Vast betrouwen

Goedertierenheyt
des hertē

De schatcamer vā
den goede
vville.

Men can
Godt nuz
aenghenamer
doen

ghy ter ghedachteniſſe van mijn lyden ver-
draeght alle beſwaerniſſe/ t'zy van binnen als
wterlijck: ende dat ghy v ſeluen dwinght om
te doen ſulcke dinghen die v meest teghen zijn/
ende dat ſult ghy aldersalichſte te wege conne
bzingen int betwaren van v wterlijcke ſinnen
ende in hun beſnoeringhe: want ſoo wie hem
beneerſlight ter gedachteniſſe van mijn Paſſie
hier in hem te oeffenē / laet ſulcken een verho-
pen een rijke vergheldinghe daer bozen van
mijn goedertierentheydt te ontfanghen. Daer
op deſe ſeyde: Ick wilde nu oock wel o lief-
ſten Leeraer geleert worden van v minnelijc-
heyt/ met wat ghebeden dat ick v beſt verſoe-
nende ſoude verſoeten deſe d'zj dagen / als ghy
meest tot gramschap vande werelddt verwekt
wordt. De Heere antwoordde: Het en ſoude my
niet weynigh aenghenaein zijn/waert dat pe-
mandt d'zjmael las Pater noſter oft Laudate
Dominum omnes gentes, &c. ende dat hy tot de
eerſten Pater noſter oft Laudate Dominum, &c. 1.
offerde Godt den Vader alle de oeffeninghen
van mijn heylighſte herte / waer dooz ick opt
op aertrijck bermoept ben ghetworden tot ſa-
licheyt der menſchen/ t'zy in louen/ danckſeg-
gen/claghen/ wercken/ begheerte/ ende liefde:
ende dat tot een verſoeninghe van alle aertſche
ende bleeſſchelijcke ghenoechten/ende verkeer-
de willen / waer mede nu eenigh menſchelijck
herte bevanghen is. Tot den tweeden laet hem 2.
Godt den Vader offeren alle de oeffeninge van
mijnen onnooſelſten mondt / in vaſten ende
maricheyt/ ſoo van ſpiſſe als woorden/ in ghe-
duerighe Predicatie ende ghebeden/ waer dooz
ick tot ſalicheyt der menſchen gearbeyt hebbe/
tot verſoeninghe van alle de ſonden die inde
heele

dan om
ſijn lijdē
vvil ſvva-
richeydt
lijden.

Behoede-
niſſe van
ſijn uyter-
lijcke ſin-
nen.

Hoc dat-
men Godt
verſoene
ſal als hy
meest ver-
grāt vort

heele Kercke ghedaen worden / in gullichepdt
 ende bronckenschap / ende vermenichbuldinge
 van onnutten / ende schadelijcken clap. Toe
 den derden sal hy Godt den Vader offerē alle
 de oeffeninghe van mijn heylighste Lichaem /
 met alle de beweeghselen van elc een van mijn
 liden / ende alle het verbolgh van mijn als
 der volmaeckste leuen / met alle de bitterhepdt
 van mijn onnooselste Passie ende doot die ick
 gheleden hebbe tot salicheyt der menschen / tot
 versoeninghe van alle de sonden / die de werelt
 op desen tijdt doot eenigh beweeghen van Lichaem
 haer eyghen salichepdt beuechtende is
 doende. Onder den tertien tijdt soo heeft hem
 de Heere aen haer verdoont in sulcken gedaente
 ghelijck hy aen de pilae is ghegeesselt ghe-
 weest / gebonden staende tusschen twee beulen:
 waer van den eenen hem scheen te slaen met
 doornen / den anderen met een gheknoopte
 geesselle / ende alle beyde sloegen hem int aen-
 licht / waer van de gedaente van sijn aenlicht
 soo ellendich scheen / dat die hem saghen hant
 herte ghesmolten zijnde / ouersulcks alle hant
 inghewant beweeght werdt tot medelijden: soo
 dat / alsoo menighmael oock als haer op dien
 dagh inde ghedachtenisse quam die gedaente /
 sy haer tranen niet en coste wederhoutwen:
 want sy en hadde noyt in haer herte laten co-
 men / dat men opt op aertrijck ghesien heeft ee-
 nigh mensch die soo deerlijck ghestelt was als
 de ghedaente des Heeren Jesus op dien tijt wt
 wees. Want die sijde die met doornen scheen
 gheslaghen te worden / scheen soo verscheurt /
 dat oock den appel bande ooghe van binnen
 ghequetst was / en daer-en-bouen blau doot
 gheswil bande gheknoopte geessel / en hy scheen
 oock

doek dooz bitterheyt des lijdens ſijn aenſichte
te bertrecken / ende als hy dat den eenen beul
ontrack / ſoo ſloegh den anderen des te ghe-
weldigher op hem. Ende ſo de Heere hem wen-
dende t'haerwaerts / ſepde: En hebby niet ghe-
leſen van my: VVy hebben hem geſien als eenen
melaetſchē, &c. Antwoorde sy: Och Heere waer
mede ſoudemen nu connen verſaechten de bit-
ter ſinerte van v'eerſte aenſicht? Waer op de
Heere: Soo wie ouerpepſende myn lijden wt
deuoter herten beroert werdt dooz liefde / ende
dooz ſulcken liefde bat dooz de ſondaren / diens
herte soude my een al te ſoete plaefter zyn /
waer mede alle myn pijn soude verſaecht
worden. Ende dooz die twee ſlaghers heeſtſe
verſtaen ſommighe leecke perſoonen die opent-
lyck ſondighende den Heere als met doornen
ſlaen / ende andere Religieuſen / die / hoe datſe
meer teghen hun lieden Religie ſondigen / hoeſe
doek met meer knoopen in hun gheeffelen den
Heere ſinijten. Ende deſe ſinijten hem alle bep-
de int aenſicht / ouermidts dat ſoo veel als in
hen is / ſy niet en ontſien te onteeren het aen-
ſicht van dien die inden Hemel regeert.

Eſaiz 55.

Eenen
dienſt die
Godt aen
genaē is.

Hier na heeſtſe oock verſtaen datmē daerom
hoozt Evangelie de Paſſie ſinght om dat de
Paſſie alſdan te deuoter ſoude ouerpepſt woz-
den by de ſonderlinghe vrienden des Heeren:
ſoo tot ſinnder eeren / als doek tot verſoeninghe
vooz de Kercke. Maer ſonderlinghe wordt de
gheeffelinghe des Heeren van tweemaels ver-
haelt / die aen deſe ſoo deerlyck op deſen dagh
vertoont hadde gheweest. Jude Epistel wordt
de liefde oock aenghepzeſen / op dat wy te meer
ſoo inde liefde Godts als van onſen naeſten
ſouden gheoeffent worden. Deerniſſe te weten
heb.

hebbende met Godt tot gantscher herten booz
 het onberdient spijtigh betwigt/ ende tredelijde
 met de persoonen van onsen naeste/ om dat sy
 sulcken strenghen rechter reghen hen seluen
 verwecken/ ende om dese twee dinghen te beto
 heteren / dat in ons de eerste plaetse soude heb
 ben de ghedachtenisse van het lijden des Hee
 ren/ waerom dat wy den Heere ooc deuotelijc
 moeten dancken/ ende laet ons biddē dat hyse
 booz sijn berinherticheyt wilt sparen / booz de
 welke hy geleden heeft. Maer onder de misse
 soose dooz den Introitum den Heere aenriep.
 Oe Heere dat tot hem treckende (om dat sulcs
 ouermits den aenstaenden bergrammenden
 tijt hem best te passe quam) seyde tot haer.
 Weest ghy my liefste tot een beschermerse/
 booz v nemende/ waert v moghelijck dat ghy
 my gheerne soudt beschetmit hebben/ van alle
 dat onghelijck dat my sonderlinghe op dien
 tijt aenghedaen wordt. Want nu van d'ander
 veriaccht zijnde / begheerende te rusten hebbe
 mijn toedlucht tot v ghenomen/ waer ouer sy
 hem omhelsende met alle haer crachten / dede
 haer beste om hem tot haer binnenste des hee
 ren te trecken. En siet sy werdt terstondt soo
 opghetrocken van haer lichamelijcke sinnen/
 ende werdt met Godt soo innelijc verfaemt/
 datse int sitten ende staen niet en coste houwen
 de ghewoonlijcke maniere van't Convent.
 Waer ouer vermaent zijnde dooz een andere/
 heeftse verstaen datse niet ouer een en quam
 dooz maniere van doen met de andere. Waer
 om sy den Heere gheheden heeft: datse haer lic
 haem soo soude moghen dooz sijn hulpe regere
 datse van andere niet en soude mogen bemerct
 worden van eenighe sonderlijckheyt. Waer op
 de

de Heere gheantwoordt heeft: Laet (ſeyde hy) hy my die affectie die inē liefde noemt/ op datſe bplaetſe by my beware / ende neemt daer- en- ruffchen acht dat ghy b lichaem wel regeert. Waer op ſp: O alderlieſſten Godt/ is dat een van myn affectien oft geneychlyckhedē myn plaetſe can verbullen / ick soude lieuer wensche dat men aen de redelijckheyt de regeringe van myn lichaem bebal: op dat ick my dan des te byper heel tot b begeue. Het welck ſp alſdoen booz een ſonderlinghe gaue vanden Heere vercreghen heeft / te weten: datſe noyt ſoo inden Heere binnen soude verſtonde zyn / oft ſp soude altyt met een rechte beſturinge tonnen volgen wterlyck de manieren van Convent.

Hoe dat alle de goedē wercken voor Godt gherekent worden; ende hoe dat vvy die door de vereeninghe van het lijden des Heeren alderbeſt connen edel maken.

DAT XVI. CAPITTEL;

Op den nacht vanden Sondagh/Esto mihi, heeft hem de Heere heropenbaert / sittende op den thoon ſijnder glorie/ ende S. Jan ſat beneffens ſijn voete ſchryuende. Doē vzaeghde ſp hem wat dat hy ſchreef. Waer op de Heere antwoordende/ ſeyde: Ick doen in dat pamphier opteeckenē alle de vziendelijckheyt ende dienſt die my vande vergaderinge gisteren gedaen is/ ende noch dese twee daghen duerende ghedaen ſal worden: en dat tot ſulchen eynde/ op dat als ick (aen den welcken den Vader alle oordeel ghegeuen heeft) aen een veghelijck na de doot getrouwelijc wederom ſal genē een

h h gōde